

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGANAL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Invitare la abonament.

„BUNUL ECONOM“

cea mai eficientă şi totodată unica sursă
românească în felul ei

costă:

pe anul întreg 4 coroane,
pe jumătate an 2 „
pe un pătrar de an 1 „
Pentru România 15 lei pe an.

Abonamentele se plătesc înainte
şi se pot face cu prima zi a ori-
cărei luni.

Administraţia.

TURBAREA

Există o mulţime de credinţe în popor, care produce teribila boală, numită: turbarea, precum şi mijloace, prin care s'ar vindeca. Aşa de ex. se zice că cânele turbează de căldură sau frig prea mare, din lipsă de apă de beut, de carne prea multă ce mănâncă etc. etc.

Astăzi ştim, că ori-ce animal şi chiar omul, nu turbează decât muşcat de altul care în adevăr e turbat.

În oraşe, turbarea e mai deasă la câni şi foarte rară la alte vite, pe când la ţară e mai deasă la vite, şi mai rară la câni. De multe ori la ţară, un câne — dar' mai ales un lup turbat — muşcă într'o noapte foarte multe vite de-odată. Pentru că boala aceasta e periculoasă şi pentru om, vom spune câteva cuvinte, despre semnele prin care ea se arată la diferite animale, aşa că omul, bănuind boala aceasta, să se poată feri; iar' în cazul când a avut nenorocirea de a fi muşcat el, sau vitele lui, să ştie ce are de făcut.

Turbarea la câne. La câne, turbarea se arată sau cu furie, şi atunci se zice: Turbare furioasă, sau cu o foarte mare linişte şi atunci se zice: Turbare mută (liniştiră).

Cânele cu turbare furioasă, începe să devie cam neliniştit, stă retras, se ascunde ori în cuşcă, dacă e de curte, sau pe sub pat, dacă stă în casă; se mişcă cu greutate, i-e silă să se mişte când îl strigă stăpânul; muşcă în vânt pare-că prinde muşte; nu mai mănâncă, îngHITE însă cârpe, hârtie, lemne, baligă, etc., şi latră cam răguşit. Nu trece mult şi încep a i-se roşi ochii, face spume la gură, latră mai des şi lătratul aduce a urlat; apoi chiar fuge de casă, nu mai cunoaşte stăpânul, chiar dacă îl întâlneşte şi îl cheamă, şi muşcă tot ce-i iese în cale, şi mai cu samă câni. Aceasta durează o zi sau două, căci în curând oboseşte, gura şi picioarele i-se paralisează şi în urmă moare. Când cânele are turbare mută, atunci e trist, are gura căscată, şi asta din cauză că i-se paralisează (amorţeşte) falca de jos, din gură îi curg bale şi nu mănâncă de loc. În starea aceasta, boala nu e cunoscută de cât de cineva, care a mai văzut asemenea casuri. Astfel, toţi zic cam de obicei, că cânele are vre-un os în gât; de aceea noi când suntem chemaţi la un câne bolnav, şi mai ales când ni-se spune, că are un os în gât, chiar de-ar fi adevărat aceasta, totuşi până să ne convingem, nu facem de cât să bănuim turbarea mută, şi umblăm cu multă băgare de samă.

Turbarea la pisică. De obicei, pisica are turbare furioasă; se repede mai cu samă la faţă şi miorlăie întocmai ca în timpul când se puieste.

Turbarea la cal. Calul turbat are furii; mănăcărime pe piele şi sulacul (coarda) e mereu tare; are bale la gură; nu poate înghiţi; mănâncă balegă; se

muşcă singur şi-l trec năduşele; se paralisează la falcă sau şi la picioare, şi moare după 6—12 zile.

Turbarea la bou. Boul neputând muşca, nu e aşa periculos când e turbat, lingerea cu limba însă e periculoasă; nu poate înghiţi şi se repede la oameni sau animale, dar' mai ales la câni; vaca strigă răguşit, e furioasă, are semne par'că ar cere taur şi dacă e de-a făta, avortează (stirpeşte, lapadă).

Turbarea la oi şi capre, e tot ca şi la bou.

Turbarea la porc. Porcul are mănăcărime, ne-astâmpăr; mănâncă cârpe, paie, burueni, etc., nu se repede decât rare ori; se paralisează şi moare.

Turbarea la paseri. Paserile capătă greu turbarea; odată însă îmbolnăvite, devin furioase şi atacă chiar oameni.

Acum când am arătat în scurt, care sunt anume semnele după care se cunoaşte că un animal e turbat, şă arăt şi ce trebuie să facă stăpânul unui asemenea animal.

Îndată ce s'a aflat, că un câne, cal, bou, etc. a fost muşcat de un alt animal, şi despre care se ştie aproape sigur, sau se bănuieşte a fi turbat, să se deosebească cel muşcat de toate celelalte animale; să i-se observe bine tot corpul, şi unde se va vedea o rană, sgârietură, etc., să se ardă cu fer roşu, acid fenic (carbolic) curat (fără apă), peatra iadului, peatră vânăta, etc., şi în urmă să nu i-se facă mai nimica, decât să-l ţie bine închis undeva, sau cu hotniţă, ca la cas de încep semnele de turbare, să nu poată fugi sau muşca.

Dacă însă, cineva ţine prea mult la un animal şi doreşte a cheltui, n'are decât să-l ducă la un institut de bacteriologie (cum este şi la Pesta), spre a face injecţiuni ca la oameni.

Omul mușcat va căuta să-și spele rana, să și-o ardă cu unul din medicamentele de mai sus, să facă apăsări continuu de sus în josul răni, și să alerge la un institut de bacteriologie.

Când boala e bine declarată, e de prisos a se încerca felurite doctorii, sau să se facă cine știe ce operații, care atunci când boala e așa bine arătată, nu numai că nici un leac sau operație nu e de folos, dar' e periculos și pentru om, etc., deoarece mușcând un om, îi dă turbarea, de asemenea și dacă mușcă vre-un animal. De aceea, cel mai bun lucru, e ca să se țină deosebit acel animal, și să declare la primărie, ca să vie veterinarul, ear' dacă e vre-o vită, a cărei carne se mănâncă, de ex. bou, oaie, etc., să nu se încerce a se mânca, sau a se păstra prin sărătură, a se face cârnați, etc., deoarece e periculoasă pentru om.

Băncile românești și ministrul președinte Széll.

Di ministru președinte în ședința dieței din 19 Nov. a. c. între altele a zis următoarele despre băncile române:

»Stimatul meu amic (Komjathy) a amintit și afacerea băncilor românești. (Să auzim!) Intr'aceea dau dreptate stimatului domn deputat (să auzim!), că împrejurarea — dacă este așa (sic!) — că unele institute financiare românești desvoaltă o activitate nu numai pentru realizarea scopurilor lor

FOIȚĂ

Popoarele nomade și animalele lor domestice.

S'ar părea, într'adevăr, că laptele este hrana care se poate câștiga mai ușor, și că popoarele cari n'au ajuns încă să știe cultiva pământul, ca să trăiască din cereale și din legume, se hrănesc cu lapte. E lesne să ții oi ori capre, sau chiar iepe — după-cum fac Tătarii, cari beau numai lapte de eapă — și chiar vaci, al căror lapte să fie hrana principală a unui popor. Și așa se crede, că popoarele nomade cari își schimbă mereu locuința, trăesc numai din laptele turmelor lor, pe cari le mână din loc în loc tot la pășune proaspetă.

Lucrul însă n'a fost și nici nu este așa. O dovadă puternică este poporul Zulușilor în Africa. Acest neam, unul dintre cele mai inteligente ale rasei negre, se ocupă cu creșterea vitelor și e cel mai vrednic crescător de oi și vaci între toate popoarele rămase

speciale, ci și pentru alte scopuri, este foarte îngrijitoare. Dar' aceasta să nu mi-se atribue mie ca păcat. Institutele românești nu s'au ivit acum, ci mai de mult.

»Suntem de acord, că în această direcțiune trebuie să facem ceva, și eu, încât voi putea și-mi va permite cercul meu de competență, în ori ce cas voi și face ceva.

»Deslegarea amănunțită a acestei cestiuni nu este a se face la acest loc, dar' aici ar trebui să între în activitate societatea maghiară și mai ales factorii economici maghiari, căci acele institute au fost înființate din putere proprie. Ei bine, să creăm și noi institute din puteri proprii!

»Guvernul și până acum a făcut ceva, el va lucra în viitor în dimensiuni și mai mari, prin ce se vor putea paralisa scopurile acelor institute, dacă în adevăr au de aceste». (Aplause în dreapta).

»Revista Economică» din Sibiu luând notă despre acest răspuns al ministrului president, scrie între altele:

»Ceea-ce ne preocupă pe noi este faptul regretabil, că șeful guvernului țerii nu cunoaște nici scopurile, nici activitatea băncilor românești, și că a putut ignora până acum lucrarea ce institutele noastre de mai multe decenii încoace o îndeplinesc în interesul consolidării stărilor economice ale unei însemnate părți a statului. Căci binefacerile băncilor noastre nu se extind numai asupra clientelei lor românești, ci s'au bucurat și se bucură de rezultatele activității lor o mare parte a populațiunii țerii și însuși statul.

»Și dacă ministrul president și-ar fi luat osteneala a studia și apreția scopurile și activitatea băncilor românești, atunci fără îndoială trebuia să dea alt răspuns domnului Komjathy.

»Anume trebuia să-i spună, că scopurile urmărite de băncile noastre sunt iden-

mai în urmă cu cultura. Și cu toate-că Zulușii au turme uriașe de vite, ei nu știu încă ce însemnează a mulge laptele. E curios lucru, și de mirare, dar e așa. După obiceiul vițelilor și al melior, Zulușii sug cu gura laptele din uger și apoi din gură îl lasă în anumite vase de lut, iar dintr'acestea îl toarnă și-l păstrează în burdufuri de bivoli. Nu trebuie multă înțelepciune, să vezi că laptele astfel păstrat nu poate să rămână dulce nici măcar două crasuri; el se înăcrește, se strică ori se încheagă numai decăt.

Astfel Zulușii nu pot mânca lapte dulce nici odată. Și nu că nu pot, dar' nu vreau. Iarăși e lucru curios, că popoarele sâlbatece nu iubesc de loc laptele dulce; la popoarele negre din Sudul Africei e oprit prin legea lor religioasă laptele dulce ca hrană, și chiar Zulușii nu-l mănâncă. Dela vârsta de cinci ani în sus, mănucarea laptelui dulce e păcat la toate popoarele ce cresc vite în Sudul Africei. Pe lângă legea religioasă se mai adaugă superstiția, că mănucarea laptelui aduce pagubă și boale în vite.

De sute de ani, pe stepele din Sud ale Siberiei, trăesc popoare nomade cu turme

cu scopurile ce trebuie să le urmărească ori-ce guvern conștient și ori-ce om politic cinstit în această țară, că activitatea lor se distinge de a băncilor maghiare numai prin o corectitudine absolut necompromisă, și că puterea lor consistă chiar în ținuta lor corectă și cinstită, adevărat patriotică și loială față de toți câți recurg la ele, fie Maghiari, fie Români, sau de ori-ce altă naționalitate. Trebuia să spună dl ministru president, că băncile noastre atât indirect prin această a lor activitate, cât și direct prin jertfele enorme cu cari contribue la acoperirea trebuințelor publice, sunt un factor însemnat și prețios în acest stat, factor care merită nu numai bunăvoința, ci de-adreptul întreg concursul posibil atât al guvernului țerii, cât și al tuturor cercurilor preocupate de binele public.

»Acesta era, după convingerea noastră, singurul răspuns corect, ce avea să-l dea domnul Széll la acușele deputatului Komjathy».

DIN LUME

Instalarea noului Metropolit al Bucovinei. Duminecă a avut loc în Cernăuți, solemnitatea instalării noului Metropolit al Bucovinei I. P. S. S. Vladimir de Repta. La această solemnitate a asistat și un delegat al Sf. Metropolit al Moldovei și Sucevei, care a remis Înaltului Prelat, două scrisori de felicitare, una din partea I. P. S. S. Iosif Gheorghian, Metropolit al Ungro-Vlachiei și Prelat al României, și alta din partea I. P. S. S. Partenie Clinceni, Metropolitul Moldovei și Sucevei.

cât vezi cu ochii. Inseși nici unul dintre aceste popoare n'au ajuns încă la înțelepciunea să știe face brânză din lapte.

E adevărat, că oamenii înainte de a fi plugari statornici, cu sate și orașe, au fost ciobani, călători cu turmele de ici până acolo. Pământul pe-atunci nu-l știau cultiva, sate și orașe nu puteau să aibă, căci ei erau tot pe drumuri. Noi cunoaștem istoria lumii numai dela un loc, de când au început oamenii a se statornici, a se ocupa cu cultivarea pământului, a-și face sate și orașe și a face state.

Pe vremea aceasta, adecă pe când încep oamenii a se statornici, ei aveau multe soiuri de vite domestice, prin urmare de sute și poate de mii de ani înainte ca ciobani, ei se ocupau cu îmblânzirea unor anumite vite. Căci toate, și cal și bou și câne și oae, au fost sâlbatece odată — cum se găsec și astăzi — și omul prin răbdare și inteligență le-a îmblânzit. Cănele a fost lup curat, dar prins de mic și crescut sute de ani pe lângă om, cu încetul și-a pierdut firea cea rea și a luat firea pe care o are.

(Va urma).

G. Coșbuc.

Serbările pentru luarea Plevnei, ce se vor face în 28 Noembrie v. a. c. în România, se vor da în anul acesta proporțiuni mai întinse ca de obicei. În București, după parastasul ce se va sërba la metropolie și la care vor asista Maiestățile Lor Regele și Regina și Altețele Lor Regale cu micii principii, se va face o mare paradă militară, la care va participa întreaga garnisoană a capitalei. După amiază o delegație a tuturor regimentelor, cari au participat la război vor înmăna Suvranului un album cuprinzând portretele tuturor oficerilor, precum și diferite scene ale războiului independenței. Seara se va da la palat un mare banchet militar.

Situațiunea în Macedonia. Se telegrafează din Londra: Aici au sosit știri oficiale despre nouă turburări în Macedonia. 400 Bulgari au năvălit în țeară prădând și jăfuind. Puterile au atras din nou atențiunea guvernului bulgar asupra responsabilității sale.

Moștenitorul tronului Rusiei. După ziarul german »Kölnische Zeitung«, Țarul într'un consiliu al familiei imperiale, ar fi desemnat pe fiul marelui duce Vladimir Kiril ca moștenitor presumpțiv al Tronului. Aceasta pentru-că, zice ziarul din Colonia, medicii ar fi constatat, că Țarul nu mai poate avea copii și actualul mare duce moștenitor e atins de ftisie (oftica).

Intâlnire între Wilhelm și Regele Carol. Se anunță, că Impăratul Wilhelm va avea în Aprilie o întâlnire cu Regele Carol în Abbazia.

Stări îngrijitoare în Sërbia. Se telegrafează din Belgrad, că în cercurile curții se asigură, că regele și-ar fi anunțat intenția de a suspenda funcționarea corpurilor legiuitoare, în cas când opoziția radicală ar pune la cale un nou vot de blam cabinetului Marcovici. Agitația în cercurile politice e enormă. Se dau iminente grave măsuri de represalii contra unor din membrii cu vază ai partidului radical. Se vorbește chiar de o lovitură de stat, prin suspendarea garanțiilor constituționale.

Grecia și Persia după 2393 de ani. Se așteaptă la Atena sosirea unui trimis extraordinar persian Ibrahim Khan Muawin Dowleti, care e numit

ministru plenipotențiar al Persiei pe lângă curtea regală din Atena și București. Cu ocazia recepțiunii solului persian în Atena, se vor face ceremonii extraordinare, deoarece-cel de la 491 înainte de Christos, de când Impăratul Darius pretinse dela Ateniei, în semn de supunere, pământ și apă, nici un sol persian n'a mai fost din partea Persiei la Atena. Relațiile diplomatice se reiau deci între cele două state, după respectabilul interval de 2393 de ani. Iacă un eveniment istoric pentru Greci și Perși!

Biblioteca cultivatorului.

Pentru progresul agriculturii în România, ministrul agriculturii dl P. S. Aurelian a dat următoarea însemnată deciziune ministerială: »Lipsa unor manuale practice privitoare la diferitele ramuri ale agriculturii fiind adânc simțită; fiind dovedit prin experiențele diferitelor state, că manualele practice răspândite între cultivatori produc rezultate folositoare nu numai cu privire la progresul agriculturii, dar și la îmbunătățirea traiului cultivatorului, subsemnatul, ministru al agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, decide: Se va înființa cu spesele ministerului o bibliotecă agricolă populară sub denumirea de »Biblioteca cultivatorului«. Treptat cu mijloacele se vor publica concursuri pentru manualele privitoare la toate ramurile agriculturii, propriu zise și asupra economiei vitelor. Manualele vor fi redactate într'o limbă cât se poate de populară, potrivită la înțelegerea sătenilor noștri. Conținutul fiecărui manual va fi scurt și cuprinzător. Neologismele, așa zisii termeni tehnici vor fi cât se poate de înlocuiți cu expresii românești și se va perferi parafrasele, deslușirile pe cari sătenii le vor înțelege mai bine. Biblioteca cultivatorului se va publica sub direcția unei comisii compusă din bărbați cunoscători în ale agriculturii și economiei vitelor, atât teoretică cât și practică. Manualele se vor redacta pe cât se poate sub formă monografică, adică descrierea culturii speciale a unei plante, a producerii și întreținerii unei speții animale, a unei industrii agricole care se practică de țărani. Așa de es. se va trata separat și despre cultura fiecărei cereale, despre cultura și întrebuințarea cartofului a rapiței și așa mai departe. La nevoie se pot trata în acelaș manual și una două sau trei plante agricole. Un manual special se va reserva construcțiilor rurale, atât pentru oameni cât și pentru animalele domestice. Manualele se vor desface cu costul lor și se vor împărți și gratuit sătenilor fără mijloace. Directorul agriculturii este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a deciziunii de față.

Daruri de Crăciun pentru sëracii noștri.

»Mila dată sëracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și vieță vecinică«.

Inscripția pe icoana Maicei Domnului, din localul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

E frig! Corpul omenesc are acum ca nici-când altă-dată, mai multă trebuință și de adăpost și de alimente și de îmbrăcăminte. Cei mai favorizați de soarte, cei înzestrați dela bunul Dumnezeu cu averi, și-au adunat până în acest timp de amortire, în jignițele lor cele trebuincioase pentru traiu. Mulți sunt între noi însă, cari deși muncit-au din greu în tot timpul, nu le a fost dat să aibă tocmai pentru acest anotimp al crivețului și înghețului cele mai neapărate pentru încălzirea corpului și a inimii. Ajutorarea celor lipsiți e una din datorințele creștinești profesate de Isus-Omul, care pentru a noastră mântuire s'a născut, a viețuit între noi, moarte a luat și earăși a înviat.

Invătăturile dumnezeiești ale Mântuitorului lumii se încălzească mai ales acum inimile noastre pentru lucruri bine plăcute și lui Dumnezeu și oamenilor.

Conduc de aceste considerațiuni de înaltă morală creștinească, comitetul Reuniunii noastre de câțiva ani încoace își numără între a sale datorințe a apela la inimile generoase pentru câte un picur de balsam vindecător pe seama celor lipsiți. Câte mame veduvite și numai cu sufletul în oase și încunjurate de numeroși copii, câți orfani nevinovați și câți oameni scăpătați și neputincioși vërsat-au lacrimi de mulțămintă și înălțat-au rugăciuni de recunoștință pentru toți aceia, cari îndurare au avut pentru ei, și earăși câți din cei milostivi n'au avut mulțămirea sufletească bine știind, că din darurile lor, părtași au făcut pe cei cari vrednici sunt de miluire.

Rugămintea noastră prea umilită de data aceasta este, ca cei cari nu trăesc în lipsuri să bine voiască a ne sta și acum într'ajutor la împlinirea acestei datorințe creștinești.

Darurile sunt a se preda în localul Reuniunii noastre și se vor împărți între sëracii noștri în ajunul sërătorilor Nașterii Domnului.

Sibiu, 12/25 Nov. 1902.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Vic. Tordășianu, Ioan Apolzan,
president, notar.

Orzul. (*Hordeum*).

(Urmare).

(Reproducerea interzisă).

Recolta.

Orzul trebuie recoltat imediat când primele plante sunt coapte, altcum se scutură o mulțime de boabe și spicele se rup la basă și mai ales când după o ploaie se ivește soarele. Mai mult se scutură oarzele golașe. Recolta orzului de toamnă cade foarte de timpuriu, câteodată chiar în Iunie cel mult în Iulie. Cel de primăvară se coace cam odată cu sęcara. Orzul cu două rënduri ne dă ca recoltă mijlocie pe jugër 12 hctl. grăunțe. Ea se poate ridica însă sub împrejurări foarte favorabile și până la 20 hctl. Greutatea unui hctl. variază între 59—63—71 klgr. Pae recoltăm 1—1½ tone. Orzul cu patru rënduri ne dă recolte ceva mai mici, ear' orzurile de toamnă recolte mai mari decât oarzele cu două rënduri, deși boabele orzului de toamnă sunt mai mici și greutatea unui hectolitru de grăunțe cu 7—10 procente mai mică ca a celui cu două rënduri.

Ovësul (*Avena*).

Ovësul se cultivă pentru boabele lui care servesc ca nutreț pentru vitele noastre, tot asemenea sunt prețuite și paele lui, cari sunt de preferat celorlalte cereale.

Deosebim la ovës ca și la celelalte cereale, mai multe varietăți, ba chiar și mai multe specii, dintre care sunt de însemnat: *Avena sativa* cu spicul resfirat în toate părțile, apoi *Avena orientalis* cu spicul strîns laolaltă și aplecat numai într'o parte și în fine *Avena nuda* adecă ovës golaș.

Clima.

Ovësul se cultivă aproape numai în regiunile unde reușește și sęcara. Avënd o vegetațiune mai lungă ca orzul, cultura lui nu se întinde spre Nord așa departe ca a orzului; de asemenea nu suportă căldurile prea mari de prin țerile foarte călduroase. O climă umedă favorizează dezvoltarea paiului în socoteala grăunțelor.

Pământul.

Ovësul este mai puțin pretențios în ce privește pământul. El reușește atât pe un pământ nēsipos cât și argilos, ba reușește chiar și pe un pământ umed și turbos.

Planta premergătoare.

Ovësul este tot atât de puțin pretențios în privința plantei premergătoare, ca și asupra pământului. El reușește și după cereale și chiar după sine însuși. Cu toate acestea se desvoltă mai bine după o plantă prășitoare, trifoi, mazărice pentru nutreț etc. Sēmēnat în țelină spartă, bălți scurse (secate), iazuri, ovësul este planta care dă recoltele cele mai mari.

Prepararea pământului.

Ovësul trebuind a se sēmēna foarte de timpuriu, este bine ca arătura principală a locului să se facă încă de cu toamnă. Deși nu recere o preparare așa de îngrijită a pământului ca grăul și sęcara, totuși pregătirea lui mai bună va recompensa (rēsplăti) prin recolte mai îmbelșugate.

Sēmēnatul.

Pentru sēmēnat vom alegē o sēmēnță care are cel puțin 45 klgr. la un hctl., contrar multe din sēmēnțe fiind seci, ovësul rēsare rar și-l înecă mai târziu buruenile. Cu cât pământul este mai uscat, cu atât trebuie să sēmēnăm mai de vreme. Când sēmēnăm foarte timpuriu, se întēmplă însă adesea, că multe din plantele tinere îngheață în urma gerurilor de primăvară. De aceea vom observa totdeauna ca regulă generală, că cu cât vom sēmēna mai de timpuriu, cu atât se sēmēnăm mai des. Cantitatea de sēmēnțe pentru un jugër variază, din motivele expuse, foarte mult; minimul este 1.25 hctl. pe jugër și poate ajunge și până la 2 hctl. Pentru a asigura germinațiunea (incolțiirea) ovësului sēmēnat, este bine a introduce sēmēnța ceva mai adânc în pământ. Totdeauna vom tăvălugi locul sēmēnat.

Intreținerea în cursul vegetațiunii.

Ovësul după locul ce ocupă în rotațiunea plantelor, cultivându-se foarte des după cereale, este expus adese-ori să fie înecat de burueni. În astfel de casuri suntem de multe-ori siliți a-l cosi încă în stare verde pentru nutreț. Mult suferă produțiunea lui prin ovësul sēlbatec (*Avena fatua*), a cărui sēmēnțe seamănă mult cu sēmēnța ovësului cultivat și prin urmare este foarte greu a le sorta unele de altele. Când ni-se încuibă această buruiiană în ovës, va trebui să schimbăm sēmēnța cu una curată de aceasta buruiiană. Mai suferă ovësul în cursul vegetațiunii și de rugină și tăciune, numit tăciunele sburător. Contra acestor parasiți, mijloce directe, după cât știm, nu există.

Recolta.

Coacerea ovësului nu este uniformă (de-opotrivă.) La aceasta se mai adaugă și împrejurarea, că boabele din vârful spicului sunt cele mai bine dezvoltate și mai grele, pe când ele înfloresc mai târziu ca cele dela basă (de jos). Din aceste motive vom face mai bine, dacă așteptăm cu recolta până-ce s'au copt și boabele din vîrf. Bine înțeles, procedând astfel vom perde ceva în cantitate, însă câștigăm în schimb în calitate. În regiuni muntoase bobul ovësului se desface foarte greu din spic, așa că treeratul (îmblătitul) se face cu mare anevoință. Aci este obiectul a expune snopii să fie plouați de 2—3 ori, prin ceea-ce se înlesnește mult treeratul. Prin acest procedeu paiule perd însă mult din valoarea lor nutritoare. Mijlocia recoltelor este 14 hctl. grăunțe pe jugër, se poate sui însă și la 20, ba chiar și 35 hect. la jugër. Greutatea unui hctl. grăunțe, variază mai mult ca la ori care dintre cereale; ea poate fi 31—45—52 klgr. Cantitatea paelor depinde în cea mai mare parte după cum a fost anul, secetos sau ploios. În anii secetoși se poate întēmpla să nu recoltăm mai mult decât ½ tonă pe jugër ear' în anii ploioși să recoltează și 2 tone la jugër.

NOUȚĂȚI

⇒ AVIS ⇒

Domnii abonați ai foii noastre, care nu au achitat încă abonamentul pe a doua jumătate a anului curent, sunt rugați a ne trimite mica sumă de 2 coroane prin chequul alăturat la un număr trecut. Pentru expediarea banilor este de ajuns a scrie deslușit pe cheque numai numele trimițătorului și suma trimisă, predându-l dimpreună cu banii oficiului postal.

Dl T. V. Păcățianu, care zilele trecute a fost condamnat la 8 luni închisoare și imediat deținut, a fost pus pe picior liber, după-ce a depus cauțiunea de 5000 de coroane.

Expoziția districtuală a calfelor și ucenicilor din Brașov. Camera de comerț și industrie din Brașov aduce la cunoștința celor interesați, că expoziția lucrătorilor arangeată de calfe și ucenici, s'a hotărât a se ține la Paști anul viitor și va dura 10 zile. Dispozițiile detaliate referitoare la terminul de anunțare și altele asemenea, se vor publica pe calea societăților industriale, a direcțiilor dela școlile de meserii etc. la timpul său.

Fundațiune nouă. La 22 Nov. n. a răposat în Sibiu N. Vlad, judecător în pens., în etate de 79 ani. Inmormântarea i-s'a făcut la 24 Nov. n. în cimitierul gr.-or. din suburbiul Iosefin. Reposatul a lăsat prin testament o fundațiune de 48.000 cor. pentru stipendii. Fundațiunea va fi administrată de consistoriul gr.-or. din Sibiu.

Congres al agricultorilor români. Societatea agrară a marilor proprietari din România, convoacă pe ziua de 14 Decembrie v. a. c. în București, un congres al agricultorilor români. Congresul va dura trei zile și se vor trata următoarele chestiuni: Imbunătățirea vitelor; Cestiuni veterinare; Remonta pentru armată; Convențiunile comerciale; Legile pentru încurajarea agriculturii în genere și în special: Poliția, Igiena, Reducerea numărului zilelor de sărbători la sate; Protecția agriculturii și a industriilor agricole; Transporturile pe căile ferate și cele maritime; Docurile; Impositele; Cadastrul; Instituțiunile de credit: Credit agricol, Sindicatele agricole, Comerțul cerealelor, Camerele de comerț.

Este primul congres de acest fel convocat în România. Le dorim succesul cel mai desăvârșit.

Un inspector de școli, care ține cu Românii. Cetim în »Gaz. Tr.« următoarele: Ați mai auzit așa ceva? Nu noi o spunem, ci foile șoviniste. Ci-că inspectorul Pogány István din Târnavă-mare a dat poruncă să se permită 2 ore pe săptămână și predării limbii române în școala maghiară din Birchis. Curatorul școlii însă s'a mahnit grozav și în semn de protest doi din membrii sei și-au

dat dimisa. Bieții de ei, nu pricepeau diplomația inspectorului, care prin »porunca« ce a dat, avea intenția să ademenească pe părinții a-și da copiii la școală maghiară.

Tratatul de comerț între România și Austro-Ungaria. În cercurile financiare din România se vorbește, că negocieri au început între guvernul român și cabinetul austro-ungar, în vederea prelungirii cu un an a tratatului de comerț, actualmente în vigoare, între România și Austro-Ungaria.

Să auzim mai des astfel de știri. Românii din Ciclova au cumpărat o moșie străină de 800 jugere. Gazeta lui Kossuth »Függ. Magyarországnak« e foarte supărată fiind-că Românii au mai pus mâna pe un pământ, zicând între altele: »După încheierea contractului »Valahii« au cutrierat satul cântând cântece »valahe«. Bucuria era nespuse de mare între »Valahi«, mai vârtos, că Dr. Ecsery era unicul proprietar maghiar în comună și acum în Ciclova n'a mai rămas nici un Maghiar.

Bulgarii și evreii. Mai multe familii evrești din Rusia, voind să debarce la Varna, au fost oprți pentru moment. Guvernul nu știe ce să facă, temându-se de-o intervenire externă. Din cauza frigului și a lipsei de mijloace, mai mulți evrei s'au îmbolnăvit pe vapor.

Alfred Frideric Krupp, supranumit »regele tunului«, a încetat din viață la 22 Nov. n. în urma unui atac de apoplexie. Krupp era proprietarul marelui fabrici de tunuri din Essen, în care zilnic lucrau mii și mii de oameni. Moartea l'a ajuns în vîrstă de 48 ani. În zilele din urmă s'a vorbit foarte mult despre Krupp. »Vorwärts« din Berlin a scris despre el, că guvernul italian l'ar fi expulsat din insula Capri, unde avea un palat minunat și unde ar fi trăit o viață imorală. Inmormântarea lui s'a făcut cu mare pompă, la care a participat și Impăratul Germaniei Wilhelm II. Avera rămasă după dînsul de peste 250 milioane coroane.

Poporațiunea Ungariei după anuarul statistic de pe anul 1900 Ungaria are în total 19,122.340 locuitori, dintre cari după limbă sunt 8,679.014 Maghiari, 2,785.265 Români, 2,114.423 Germani, 1,008.784 Slovaci, 1,667.377 Croați, 1,045.550 Sârbi și 482.825 Ruteni. După religie sunt: 9,846.533 rom. cat., 2,799.846 gr.-or., 2,433.812 reformați, 1,843.634 'gr.-cat., 1,280.070 luterani, 68.005 unitari, 946.254 jidovi și 14.180 aște censiuni.

Incendiul puțurilor de petrol din Boryslav (Galiția). Spre Marți noaptea a izbucnit, în urma unei exploziuni de gaz, un incendiu la un puț de petrol din Boryslav, care în scurt timp a cuprins vr'o 17 puțuri și vr'o 20 case. Incendiul a fost stins Mercuri și pagubele ce le-a cauzat sunt mari.

Un hoț internațional. Ziarul »Handelblad« află din Batavia (insula Java) că hoțul englez Welly a spart în timpul nopții cassa de fer a băncii Javei, din care a furat un milion. Pe când eșia, doi gardieni l-au apucat. Welly l'a ucis pe amândoi cu focuri de revolver și a fugit. Până acum n'a fost prins și nu i-se cunoaște urma.

Noroc la pescuit. Pescarii din Cucuiat, pe valea Someșului, anume: Ion Brîndușanu a Țilichi, David Brîndușanu, Stefan Leșu și Ioan Burdea a lui Zaharie, în 10—11 l. c. umblând la pescuit, după trei trase cu mreja au scos minune de pești, în număr de 263 somni, cum nu a mai văzut nimeni. Au fost și în mărime de 8—9 palmi câte unul, mai mari de cât un om, ear de 3 palmi mai mici n'a fost nici unul. Au vîndut 10 mm. cu prețul de 500 fl. Frumos noroc pentru bieții pescari din Cucuiat în vremea asta lipsită de bani! Așa să dea Dumnezeu la toți pescarii, și atunci se va adevăra vorba care zice: »Din păstori și din pescari făcuși Doamne oameni mari!«

150 de oameni înecați. După-cum se anunță din Sulina (România), vaporul italian »Bosnia« părăsise portul cu 237 pasageri turci, greci și italieni. Două oare după aceea a dat un signal de primejdie. Căpitanul portului a trimis numai decât bărci de salvare, cari au ajuns la vapor chiar când se cufunda. 82 persoane au putut fi scăpate, celelalte și-au aflat moartea în valurile Mării-negre. Intre cei înecați e și căpitanul vaporului, care n'a voit să-și părăsească corabia.

Revista »Convorbiri Literare« nrul 11 din 1902 are următorul cuprins: C. Oeconomu. Din Rucăr (roman). — N. Iorga. Istoria lui Mihai Viteazul. Cap. III. Înaintașii și vecinii lui Mihai-Vodă: Stefan Surdul, Alexandru cel Rău, Aron. Mihai ajunge Domn. Cap IV. Cel dintău an din domnia lui Mihai Vodă. Răscoala împotriva Turcilor. — T. Maiorescu. Scrisori din anii 1853 până în 1862. — G. Bogdan-Duică. Din vremea lui Anton Pann. — H. Schachmann. Petru Cercel, după isvoare de curînd publicate sau inedite. — St. Nicolaescu. Un chrisov al Radului-Vodă dela Afumați din 1526, Maiu 18. — G. Bogdan-Duică. Un cântec dela 1821. — Il. Chendi. Vasile Pop, Din ocna vieții. Ioan Petrovici, Un colț de viață (recensiuni). — N. Hodoș. Inceputurile tipografiei în Țara-Românească. — Al. Lăpădatu. Ziarul lui Ioan Nemes din Hăghigh.

America și cutremure de pământ. Intreaga America-centrală și cea de sud par a fi un singur vulcan. De curînd au fost cutremure de pământ în Guatemala, unde s'au prăpădit mii de oameni, înecându-se în gazuri veninoase și lavă ferbinte. Pe lângă năpasta aceasta mai e și alta: cete de tâlhari cutrieră țeara și omoară pe fugarii scăpați de vulcani, ca să-i jefuească.

Necrolog. Anastasia Moldovan n. Petco, a încetat din viață, într'al 62-lea an al etății și al 42-lea al fericitei sale căsătorii, la 3 Dec. n. a. c. în Băița (l. Deva). Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinica odihnă, Vineri în 5 Dec. n. în cimiterul bisericii gr.-or. din Băița. O jelesc: George Moldovan, ca soț. Dr. Silviu Moldovan, Demetriu Moldovan, Valeria Moldovan măr. Dr. Cornel Moldovan, Anastasiu Moldovan, Marcel L. Moldovan, ca fii și fiică. Dr. Cornel Moldovan, ca ginere. Ana, Eugenia și Maria Moldovan, ca nepoate.

— Onoriu Tilea, inginer de comasații, a murit după grele suferințe, la 2 Dec. st. n. în Șimig.

Trimitem întristatelor familii sincerele noastre condolențe.

Târgul de țară din Crăstie, care s'a ținut săptămâna aceasta, a fost binisor cercetat, cu atât mai mult că și târgul de vite a fost liber de astădată. Ce ne interesează pe noi mai mult este, că din 2540 vite cornute și 170 cai aduși la târg, s'au vândut 1620 vite cornute și 96 cai. Prețurile au fost cam slabe, lipsind cumpărători.

Nenorocire într'o școală. În școala populară din Ojdula (Treiscaune) zilele trecute a intrat un câne turbat tocmai când elevii se pregăteau să plece acasă. Învățătorul sârind în apărarea elevilor a prins cânele de grumazi, dar acela printr'o smâncitură s'a eliberat din mâinile învățătorului și l-a mușcat de gât. Grav rănit, învățătorul (Kovács) a fost trimis la Budapesta în institutul antirabic.

Femeia călare atacată de câni. Femeia Ana Pistorianu mergea într'o zi călare pe lângă stâna lui Ion Tatu a lui Adam și Dumitru Măniu a lui Ion din comuna Rechita (comit. Sibiuului). De-odată îi ies înainte două dela stână și se reped la biata femeie. Un câne a mușcat calul de picior, ear calul spăriindu-se, și-a luat vânt și, ține-te Ano! Nefiind călăreață așa strașnică, biata Ana a căzut de pe cal și împedându-se cu un picior în scăriță, a fost târîută de cal și rănită grav. Cei doi păstori au fost dați în judecată, pentru-că nu și-au grijit câinii, și tribunalul din Sibiu i-a pedepsit cu câte 3 zile închisoare și câte 10 coroane amendă.

Bolnavul mulțumitor scrie următorul atestat: Stimate domnule Müller! Crucea R. B. Nr. 86967 ce mi-ai trimis-o, mi-a făcut corpului un serviciu admirabil, pentru-ce îți exprim mulțumirile mele deosebite. Crucea aceasta am folosit-o pentru durerea de inimă. După o scurtă întrebuintare a acestui aparat minunat, mi-a dispărut durerea cu desăvârșire, și sunt acum pe deplin sănătos. Prin urmare recomand fiecărui acest aparat și mă bucur deosebit, că-ți pot trimite o comandă.

Această recunoștință o scrie dl Paul Mătz din Hegyesz, comitatul Tolna. Astfel de scrisori de mulțumire zac cu grămada pe masa dlui învățător Albert Müller din Budapesta, V., str. Vadász Nr. 42/G, despre cari se poate convinge ori cine în persoană. De aceea recomand fiecărui, care suferă de podagră, reumă, astmă, influență, în deosebi de boală de nervi—să-și procure crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce se facem în Decembrie?

La câmp. Câtă vreme pământul nu este acoperit cu zăpadă și nu este înghețat, urmăim cu arăturile pentru semănăturile de primăvară. Locul arat nu-l vom grăpa, ca să se frăgezească mai bine. Cărăm gunoiu pe locuri, unde îl împrăștiem îndată, ca mustul din el să se strecoare deopotrivă în pământ. Vom căuta a-l îngropa cât de curând în pământ.

Pe fâneațe și pășuni în zile frumoase vom risipi mușuroaiele și scoatem mărăcinii și spinii cu rădăcină cu tot. Acuma avem timp a face șanțuri pentru scurgerea băltoacelor și a astupa gropile cu pământ.

În grădina de pomi curățim tulpinele și ramurile pomilor de coaje uscată, și de mușchi, care adăpostesc insecte vătămătoare și ouăle lor. Pământul în jurul trunchiului îl săpăm și îl facem în formă de farfurie (blid), ca apa provenită din zăpadă și ploae să se scurgă la rădăcină. Să nu uităm a face un ad post din mărăcini paserilor mici, cărora le presărăm mâncare, când pământul este liber de zăpadă. Ele se dedau la grădina noastră și ne culeg milioane de ouă de insecte, cari s'ar hrăni vara viitoare din frunzele și florile pomilor noștri.

Pentru grădina de legumi curățim și alegem semințele pentru primăvara viitoare. Dacă permite timpul, săpăm pământul și îl gunoim.

În grajdurile vitelor astupăm toate gurile păreșilor să nu intre frigul în ele, altcum vitele mănăncă prea mult fân. Să ne ferim însă de căldură prea mare și de aer stricat, cari amândouă sunt foarte vătămătoare pentru sănătatea vitelor noastre. Curățenia cea mai mare trebuie păzită atât ce privesc corpul lor cât și în grajdurile lor.

Galilele le vom ținea la căldură, dacă voim să ne oaue și să nu intre prea slabe în primăvară. Și aci trebuie să grijim de o curățenie exemplară. Este bine a le da pe zi odată ceva cald de mâncare.

Posta administrației.

Rugare către domniile abonenti. Domniile abonenti cari sunt în posesiunea nrilor 2, 5 și 16 din foaia noastră din anul curent, și nu fac colecțiune din ea, sunt rugați a ni-i trimite nouă. Pe lângă mulțumita noastră vom rebonifica costul și cheltuiala ocazională cu trimiterea lor.

Cursul pieții din Budapesta

— în 3 Dec. 1902 n. —

	per 50 klgr.
Grâu	cor. 7-50 până la 8.10
Săcară	6-35 „ „ 6-70
Oiz	5.50 „ „ 5-60
Meiu	5-50 „ „ 5-80
Ovės	6-40 „ „ 6-50
Cucuruz	6-65 „ „ 6-75
Rapiță	10.— „ „ 10-50
Grăsime	66.— „ „ 66-50
Slănină	52.— „ „ 54-50
Prune uscate	12.— „ „ 19.—
Lictar	15-75 „ „ 18.—
Lucernă	53.— „ „ 60.—
Trifoiu roșu	55.— „ „ 68.—

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 11—16 Dec. n. 1902.

11. Dej. Gilău.
12. Oradea-mare. Pojon. Zam.
13. Biozid. G.-S.-Miclăuș. S.-Miclăuș. Șeica-mare.
14. Bichiș-Ciaba. Feldioara. Silinghia. Zarand.

Căllndarul vechiu și nou a săptămânei.

Dum. 25 d. Rusalii, ev. Luca, g. 8, v. 3.

Dum.	24 † S. M. Ecaterina	7 Ambrosie
Luni	25 Muc. Clement	8 † Z. Născ.
Marți	26 Cuv. Alimpie	9 Ioahim
Merc.	27 M. Iacob Persul	10 Iudita
Joi	28 C. M. Stefan cel nou	11 Damasc.
Vineri	29 S. M. Paramon	12 Mazentie
Sâmb.	30 Ap. Andreiu	13 Luția

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Sz. 1222—1902 végrh. sz.

(135) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közözzem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1901. évi Sp. I. 195. számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénzint. javára, Bembe Miklós s. t. elleni 134 kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Azen árverés a dévai kir. járásbíróóság 1902-ik évi V. 475. számú végzése folytán 134 kor. tőkekövetelés, ennek 1..... évi hó napjától járó % kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig 34 kor. 38 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Bánpatakon alperes lakásán leendő eszközzésére 1902 évt december hó 13. napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Déván, 1902 évi november hó 28. napján.

Schuszter Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1048—1902 végrh. sz.

(134) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Közözzem, hogy a dévai kir. törvényészék 1901. évi 7921 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénzint. javára Czán Juonucz s. t. elleni 109 kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 620 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, széna és 1 csür nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a dévai kir. járásbíróóság 1902-ik évi V 1545. számú végzése folytán 109 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi de-

czember hó 22. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig 6 kor. bíróság már megállapított költségek erejéig Nagygón alperesek lakásán leendő eszközésére 1902. évi december hó 15. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Déván, 1902. évi november hó 28. napján.

Schuszter Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 4132—1902. tkvi.

(133) 1—1

Árverési hirdetmény kivonata.

A v.-hunyadi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Medestyán Iulia f. Berbony Iszaiéné bácsi lakos végrehajthatónak Berbony Iszaié batizi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a v.-hunyadi kir. jbiróság területén levő a bítizi 100 sz. tjkvben a † 1 rend 212/1 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 8 kor. 50 fill., a † 2 rend 215/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 160 kor., a † 3 rend 276/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 2 kor. 50 fill., a † 4 rd. 492—493 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 61 kor., a † 5 rend 501 529 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 31 kor., a † 6 rd. 563/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/3 részére 16 kor. 50 fill., a † 7 rend 700/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 8 kor., a † 8 rend 727/1 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 54 kor., a † 9 rend 737/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 7 kor. 50 fill., a † 10 rend 828/1 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 15 kor., a † 11 rend 890 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 40 kor., a † 12 rend 919/1 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 30 kor., a † 13 rend 920/9 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 1 kor. 50 fill., a † 23 rend 1598/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 32 kor. 50 fill., a † 24 rend 1655 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 75 kor., a † 25 rend 2032 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 47 kor., a † 26 rend 2090 hrsz. a. felvett ingatlan 44 kor. 50 fill., a † 27 rend 2152 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 30 kor., a † 28 rend 2160/1 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 60 kor. 50 fill., a † 29 rend 2209/1 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 50 kor., a † 30 rd. 2410/1 hrsz. a. felvett ing. 1/2 részére 60 kor. 50 fill., a † 31 r. 2425/1 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 30 kor. 50 fill., a † 32 rend 2479/2 hrsz. a. felvett ingatlanra 1/2 részére 12 kor. 50 fill., a † 33 rd. 2516/1 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 38 kor. 50 fill., a † 34 rend 2531/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 63 kor. 50 fill., a † 35 rend 2574/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 4 kor. 50 fill., a † 36 rd. 2595/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 8 kor. 50 fill., a † 37 rend 2599/2 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 7 kor. 50 fill., a † 38 rend 2617 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 11 kor. 50 fill., a † 39 rend 2619 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 9 kor., a † 40 rend 2571/13 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 26 kor., a † 41 rend 723/10 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 57 kor., a † 42 rend 586/23 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 ré-

szére 100 kor. 50 fill., a † 43 rend 947/8 hrsz. a. felvett ingatlan 1/2 részére 10 kor. 50 fill. becsértékben ugyanannyi kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenneb megjelölt ingatlanokra az 1902. évi december hó 23-ik napján délelőtt 8 órákor Batiz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatl. becsárának 10%-át kivéve végrehajthatót ki bánatpénz nélkül is árverezhet készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. jbiróság tkönyvi hatósága.

Kelt V.-Hunyadon, 1902. évi november hó 22-én.

Pisator, kir. albiró.

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în Transilvania

22—52 la (39)

Iulius Erős

in Sibiu, Strada Cisanădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

Mühlbach, im September 1902.

P. T.

Mit Gegenwärtigem erlaube ich mir einem verehrten p. t. Publikum die hüflichste Mitteilung zu machen, dass ich in Mühlbach, Rosengasse Nr. 8 eine

Chemische Reinigungs-Anstalt

eröffnet habe. Daselbst werden alle Gattungen Herren-, Damen- u. Kinderkleider in Seiden-, Samt- und Wollstoffen, Bänder, Spitzen, Woll- und Seidentücher, Ball- und Theater-Kostüme, Militär-Uniformen, Jute-, Spitzen-, Rips- und Creton-Vorhänge, Krawatten, Handschuhe, Schirme, alle Arten Tepiche, Bettdecken und Pferdekotzen etc. etc. im ganzen oder zertrennten Zustande chemisch geputzt und gereinigt. Selbst Tinten, Rost, Petroleum, Wagenschmiere, Ölfarben u. selbst eingebrannte Flecken werden auf chemiscsem Wege ohne Schaden für den Stoff vollkommen entfernt.

Um gütigen Zuspruch bittet

(132) 3—3

Achtungsvoll

Johanna Gestalter.

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă în pachete de câte 30 or la farmacia: N. Vlad din Orăștie.

(131)

2—7

La cerere prelimitare gratuite!

PICTOR

La cerere prelimitare gratuite!

de

Icoane bisericesti

LAJOS JÄGER

in Orăștie (Szászváros) Piața-mare Nr. 2.

In casele unde se află Perceptoratul și Pretura.

Execută reparaturi de altare.

Pregătește: icoane, table de trafici, de crișme, firme, etc. lucrate în uleu.

Portrete după fotografie, în mărime naturală.

Prețuri moderate.

Sâmbătă în 4 Octomvrie n. a. c. s'a deschis

Baia de Vane

și Aburi

in Orăștie, Str. faurilor Nr. 8.

Scalde de aburi, pentru doamni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Dumineca a. m. dela 6—11 ore, ear' d. am. dela 2—6 ore numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 sara.

PREȚURI DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor., 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecuentare cât de deasă, semnez, cu toată stima

(113) 9—12

S. Birtler.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
(123) de 20

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani. 5—26

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, ameteți, fructuri de ureche, bătăile de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii, cari pretuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde o-ice încercare s'a constatat zadarnică, rog a pro'a aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. publică asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Căsuța-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja efințata cucei mele electro-magnetice o recomandă îndecsebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.

Cea mai efină societate de asigurare este:

THE STANDARD
LIFE ASSURANCE COMPANY
(„STANDARD”, societate de asigurare asupra vieții).

— Fondată la 1825. —

Governor: Principele Buccleuch and Queensberry.

Sediul: Edinburgh, 3 George Street.

Filiala pentru Ungaria: Budapesta, str. Kossuth 4.

Agentură principală:

Orăștie (Szászváros), Piața mare Nr. 2,

unde se pot adresa și se resolvă corespondențe în limba
română.

Informațiuni se dau și la administrațiunea foii
„Bunul Econom”.

Venituri anuale K. 31.793.839.—

Profit împărțit K. 170.000.000.—

Averea societății K. 249.302.420.—

Asigurări plătite K. 508.000.000.—

Societatea „Standard” contractază ori-ce asigurări asupra
vieții, oferind garanții depline, împreună cu condițiunile cele mai
liberale și primele cele mai efine. 8— (105)

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

36—52

Mai efin ca ori unde!

Tot felul de manufactură pentru trebuințele casei.

Mai efin ca ori unde!

Bumbac de țesut și ață de urzit

din fabricile cele mai renumite!

Mai efin ca ori unde!
Haine de căluseri de vânzare sau de dat împrumut.
Comandele se execută repede și cu prețuri foarte moderate.

Prăvălia „La Româncea” a lui ION LAZAROIU
în Orăștie (Szászváros)

(122)

6—20